

Bejárható
Magyarország
Program

Bejárható Magyarország Program

Infrastruktúra fejlesztés, fejlesztési anyaga

Szerző: dr. Gál András Levente

OKTATÁSI KÉRDÉSEK

I. Melyek az infrastruktúra fejlesztésének állományi és hagyományos alapjai? Mi indokolja a fejlesztést? Hogyan profitálhatunk belőle?

II. Mik a fejlesztés alapvető szempontjai? Milyen területi lehatároltsága van a túraútvonalaknak?
Tulajdonjog gyakorlásának specifikus kérdései!

III. Szempontok részletezése, karbantartás kérdésköre, útvonal jelzések rendszere, térképek, nyilvántartások.

I. BEVEZETŐ

A túraútvonalak infrastrukturális fejlesztésének jelentősége, célkitűzések.

Az ember nem azért turista, mert az erdőt járja, hiszen a vaddisznó is járja – mégsem turista, hanem azért, hogy maradandó, a közt szolgáló, turistalétesítményeket hozzon létre.” (Dr. Téry Ödön)

I.1 Turistaútvonalak kialakulása Magyarországon

- Dr. Téry Ödön (1856-1917), az első magyar túramozgalom-szervező munkásságának jelentősége

- Országos Kék-Túra
- Nemzetközi Duna túra,
- Kékszalag
- Magyar kerékpárutak
- Pegazus túrák

I.2 A fejlesztés indokoltsága, formája - turistaútvonalak igénybevételének mértéke

Az egyes jármódok jelenlegi infrastrukturális helyzetének bemutatása:

- gyalogos turistaútvonalak,
- lovagolható útvonalak,
- vitorlázható és evezhető vizek,
- turistaútvonalak kerékpározhatósága.

Fejlesztési tervek az Alaptörvény szellemében:

- Új Magyarország Vidékfejlesztési Program
- Kerékpáros Magyarország Program
- Sport XXI. Nemzeti Sportstratégia

I.3 A fejlesztés megtérülésének lehetséges irányai – potenciál az ágazatban

Nemzetközi kitekintés a turizmusban rejlő potenciálra – 1999-ben a világ összes GDP-jének 12%-át termelte a turizmus ágazata.

Magyar turizmus – rurális területek fejlesztésének előnyei.

II. A turisztikai infrastruktúra alapegysége: a turisztikai útvonal

II.1 Turisztikai útvonalak kijelölésének szempontjai

Az I. Európai Turistaútjelzési Konferencia [Bechyňe, 2004] nyilatkozatából (1.): „... a jelzett turistautak az európai táj szerves és széles körben elismert részévé váltak. Ezek fontos szerepe, hogy óvjuk és megértsük a természetes környezetet és hogy a lehető legjobban megismerjük a történelmi helyszíneket, az egész európai történelmet, valamint az örökséget.”

II. A turisztikai infrastruktúra alapegysége: a turisztikai útvonal

II.2 Turisztikai útvonalak kijelölésének jogszabályi környezete

Etv. 93. § “(1) Az erdőgazdálkodó hozzájárulásával szabad az erdőben: [...]

b) turistaútvonalat kijelölni és létesíteni;

(3) Az erdőgazdálkodó köteles az erdőgazdálkodási tevékenysége során a megrongálódott, jogszerűen kialakított turistautat, turisztikai berendezést, létesítményt haladéktalanul az eredeti állapotában helyreállítani, illetve rendeltetésszerű használatra alkalmassá tenni.

III. Az infrastruktúra fejlesztés területi lehatároltságának egyes kérdései

III.1 Turistaútvonalak védett területeken

Turistaút(vonal) lehet: zarándokút, tanösvény, zöldút, kulturális út, örökségi út, tematikus út, körséta út, rekreációs út, nordic walking.

Bejárható Magyarország Program és a Nemzeti Alaptanterv metszéspontja: környezettudatosságra nevelés turisztikai tanösvények útján, valamint a tanösvények kijelölésének szabályai.

III.2

Turisztikai útvonalak vadgazdálkodást végző területeken

Súrlódási pontok a vadgazdálkodást végző tulajdonosok, és a turisták között.

Megoldási javaslatok összefoglalása (tájékoztatás: TTR/DSZT, idő elhatárolás).

III.3

Turisztikai útvonalak magánterületen

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 5:13. § (1) szerint a tulajdonost tulajdonjogának tárgyán - jogszabály és mások jogai által megszabott korlátok között - teljes és kizárólagos jogi hatalom illeti meg. A törvényben hivatkozott kivétel valósul meg az Erdőtörvényben meghatározott, alább részletesen kifejtett esetkörben, mely alapján az erdőtulajdonos jogi hatalma korlátozásra kerül.

III.4

Az állam, mint tulajdonos

Az állam mint erdőtulajdonos, két fontos jogszabály alapján gyakorolja tulajdonosi jogosultságait. Az egyik az 2009. évi XXXVII. törvény az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról, a másik pedig a 2011. évi CXCVI. törvény a nemzeti vagyonról.

A nemzeti vagyonról szóló törvény 1. § (2) a) pontja szerint a nemzeti vagyonba tartoznak az állam vagy a helyi önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló dolgok. A törvény 16. § (1) bekezdése tartalmazza azon vagyonelemeket, melyekkel kapcsolatban a tulajdonosi jogosultságok gyakorlása külön jogszabály speciális rendelkezései alapján történik. Az m) pont szerint az állami tulajdonban lévő erdő hasznosítására, vagyonkezelésére és nyilvántartására vonatkozó szabályokat az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló törvény tartalmazza.

IV. Az infrastruktúra-fejlesztés legfontosabb szempontjai

Turisztikai útvonalak kijelölése helyi szakértők, önkormányzatok, civilek bevonásával.

Természet közeli, vízparti, erdős területeken kialakított turisztikai útvonalak preferálása.

ÚTVONAL KIJELÖLÉSE

Akadálymentes kerékpározhatóság.

Látványosságok, turisztikai szempontból érdekes területek összekötése.

Turisztikai, rurális, és városközponti területek összekötése.

IV.1

Akadálymentes kerékpározhatóság

Legyen biztonságos a kerékpárosok számára (kerékpárút vagy kijelölt, kis gépjárműforgalmú közút vagy kijelölt, kerékpárosok által biztonságosan és akadálymentesen használható egyéb útvonal). Ha nem akadálymentesen kerékpározható az útvonal, az az infrastruktúra nagy hiányossága. Ez, az igényeket nem kielégítő összetételű és színvonalú kínálatot jelent, ezáltal elnehezül a kerékpározás, mint komplex turisztikai termék kialakulása. Kevesebb lesz a kerékpározó és a kerékpáros turista, ami végső soron a kerékpáros turizmus iránti érdeklődést is csökkenteni fogja.

IV.2

Turisztikai, rurális, és városközponti területek összekötése

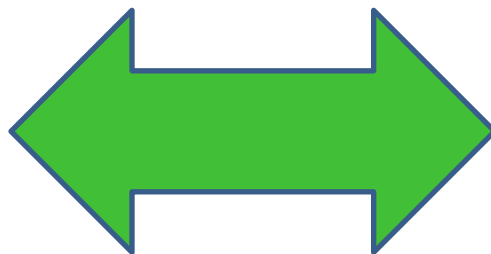
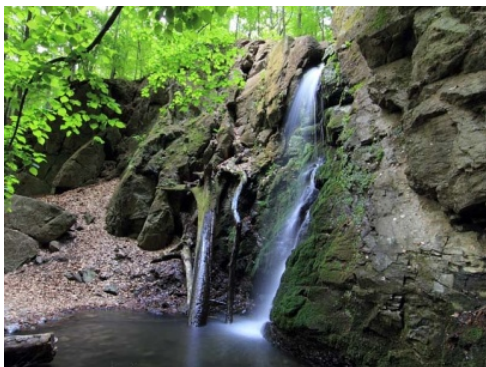
A hálózat kösse össze a turisztikai, rurális területeket és a városközpontokat (utóbbiakat, mivel ezek érdekes látnivalót jelentenek a turisták számára, biztosítják az összeköttetést a közösségi közlekedéshez, vonatállomásokhoz, mivel a célcsoport jelentős része a városokban él).

A kerékpáros turizmus szempontjából prioritást jelent a rurális térségek fejlesztése, a szezonális csökkenése, illetve más kiemelt adottságokkal nem bíró területek bekapcsolása a turizmusáramba, mely célok, a főváros vonatkozásában nem teljesülnek.

IV.3

Látványosságok, turisztikai szempontból érdekes területek összekötése

Az utak számos érdekes látnivalót és egyéb, megállásra alkalmas pontot (pl. étterem, szállás) érintenek. Az útvonalak a feltárt célcsoportok számára érdekes látnivalókat kössenek össze, értelmezhető útvonalon haladjanak (legyen kiindulási és végpontja), érintsenek egyéb, megállásra alkalmas pontokat (pl. étterem) is.

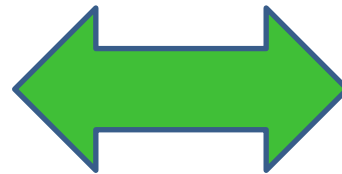

IV.4

Természet közeli, vízparti, erdős területeken kialakított turisztikai útvonalak preferálása

- Táj, tájegység természetes adottságainak megismerése.
- Kiértékelése.
- Beillesztése a döntési folyamatba.

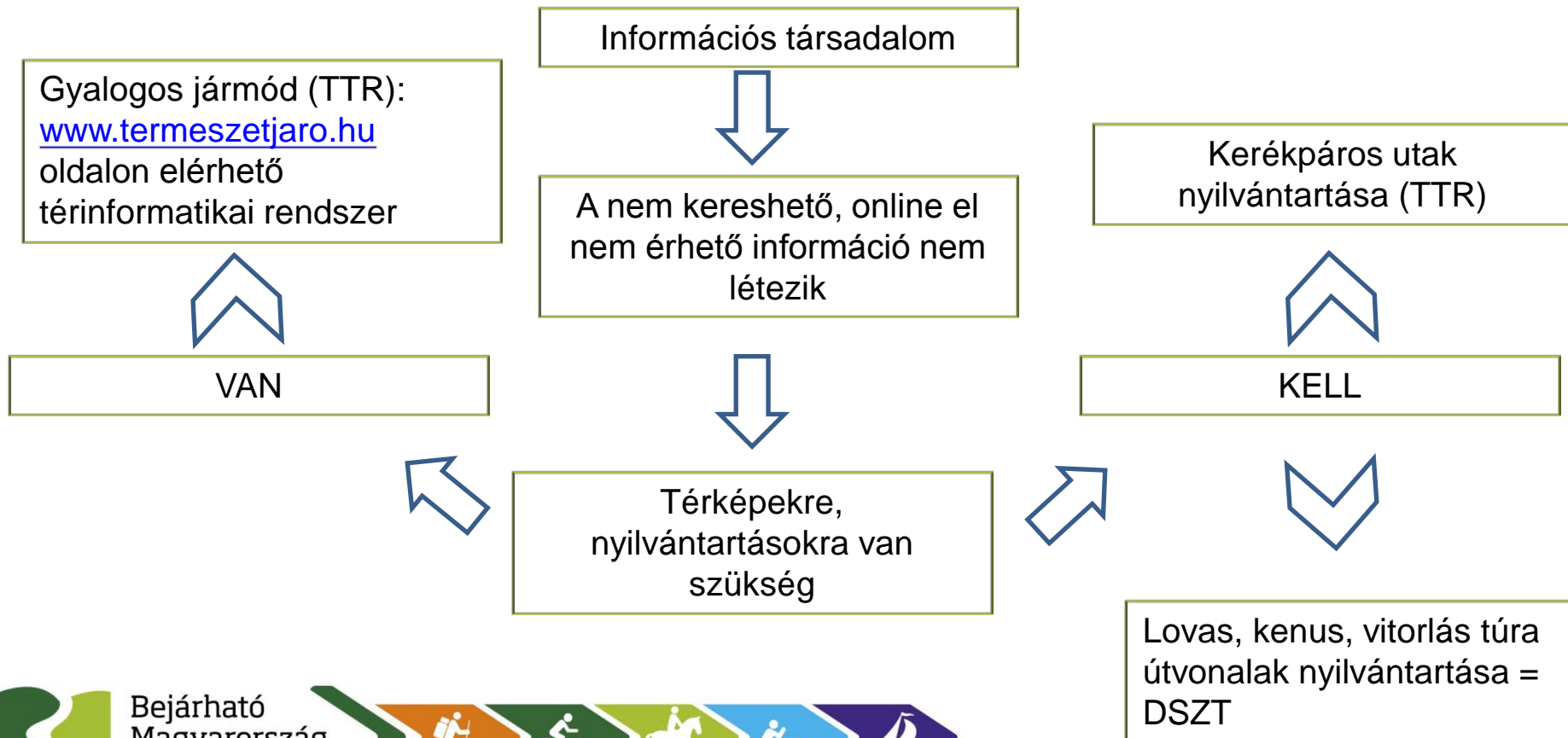
IV.5

Turisztikai útvonalak kijelölése helyi szakértők, önkormányzatok, civilek bevonásával

Fontos az, hogy a turisztikai útvonalak fejlesztése mindig alulról és oldalról építkezzen, mivel a helyi lakosság, valamint az érintett sportegyesületek, szövetségek rendelkeznek a szempontrendszer meghatározásához szükséges ismeretanyaggal. Bármelyik jármód érintettsége esetén az útvonal kijelölésekor fel kell venni a kapcsolatot az országos sportági szakszövetséggel, esetlegesen a helyileg önszerveződő civil akaratformáló tényezőkkel.

IV.6

Virtuális infrastruktúra, adatbázisok, honlapok térképek

IV.6

Virtuális infrastruktúra, adatbázisok, honlapok térképek

Fontos megjegyezni, hogy az információs társadalom alapvető szabálya lett az elmúlt évtizedben az, hogy az információ, amely nem könnyen kereshető, és bárki számára hozzáférhető a világhálón, az nem is létezik. Ezen jól megfigyelhető jelenség felveti a virtuális infrastruktúra fejlesztését. Ilyen lehet különösen az adatbázisok rendszere, amely az egyes jármódok tekintetében rögzíti a túraútvonal tervezéshez szükséges információkat. Jelenleg is működnek olyan honlapok, amelyek a természetjáráshoz szükséges információkat tárolják, ilyen például a Magyar Természetjáró Szövetség <http://termeszetbarat.hu/> domain címen elérhető honlapja, ahol az általános tudnivalókon felül egy remekbeszabott térinformatikai rendszer segít a túrázást megelőző tervezésben.

V. Infrastruktúrafejlesztés és karbantartás kapcsolata:

- Karbantarthatóság kérdései.
- A karbantartás egybekötött fejlesztés.

VI. Turisztikai útvonalak nyilvántartása

A törvény alapján a turisztikai területhasználati jog gyakorlására hatósági határozattal kijelölt földrészleteket, a kijelölt magán- és közutakat, közterületeket turisztikai utak – jármód szerint elkülönített, de integrált rendszerben is megjeleníthető – szaknyilvántartásában, illetőleg – az Ftv. és Inyvtv. követelményeinek megfelelően – az ingatlan-nyilvántartásba kellene venni.

VII. Turisztikai útvonalak jelölőrendszere – Útirányjelzőtáblák és információs táblák fejlesztése

Egységes útirányjelző és információs táblarendszer kialakítása (egységes, elfogadott arculati terv alapján – információk szerint az arculati terv elkészült, de elfogadásra nem került). Útirányjelző táblák kihelyezése a gerinchálózaton, illetve ennek ösztönzése, támogatása a regionális, térségi és helyi útvonalakon: hagyományos táblarendszerek, tematikus szakaszjelölések, közösségi közlekedési kapcsolatok (vasútállomás, buszpályaudvar, kikötő) pontos kitáblázása, családok által preferált útvonalakon gyermek kerékpáros táblarendszer kialakítása (gyermekek számára látható, érthető és attraktív megoldásokkal, a korai szemléletformálás elősegítésére).

Köszönöm a figyelmet!